

Aleksis K – Sunnuntai-Kaleva

Etäterveyttä

Ihanuuskien aika on alkamassa terveydenhoidossa, sillä nyt ehdotetaan, että jo ensi vuonna potilas saa vapaasti hakeutua oman kuntansa minkä tahansa terveyskeskuksen vastaanotolle. Siinäpä sitä onkin ristijärveläisillä ja hailuotolaisilla ja kestiläläisillä ja monilla muillakin pähkäilemistä, mihinkä kuntansa monista terveyskeskuksista säntäävät, tai ainakin että mistä ovesta menevät sisälle. Vielä laajemmaksi valinnanvapauden on määrä revetä vuonna 2014, jolloin kipeän ei tarvitse jäädä tervehtymään edes omaan kotikuntaan, vaan hän saa hakeutua mihin terveyskeskukseen tahansa koko Suomessa. Silloin voi vaikka könköttää katkennutta koipea korjauttamaan toiselle puolelle Suomea.

Tällainen uudistus osoittaa, että päättäjät ovat sittenkin kiinnostuneita kansalaisten hyvinvoinnista ja jopa laadukkaista palveluista. Vanhastaanhan tiedetään, ettei yksikään arvauskeskus tässä maassa ole ikinä kelvannut yhdellekään potilaalle. Aina vain valitetaan, ja muutakin kuin kipuja. Juuri omassa kunnassa jonot ovat liian pitkiä, pitempiä kuin missään muulla, ja niissä etuillaan enemmän kuin naapurikunnassa. Henkilökunta on epäystävällistä. Juopot örisevät odotussalissa ja siellä on luettavana vain ikivanhoja lehtiä. Lääkkeitä syötetään liikaa tai liian vähän, ja nekin vääränlaisia. Lääkärit eivät tiedä mistään mitään, eivätkä usko, kun potilas kertoo mikä häntä vaivaa. Ja niin edelleen.

Kaikki tämä johtuu siitä, että potilaiden on pakko mennä juuri siihen terveyskeskukseen, jolle ei ole valinnanvaraa. Kukaan ei ole profeetta omalla maallaan. Ruoho on vihreämpää aidan toisella puolella. Suo siellä, vetelä täällä. (Tuo nyt ei tainnut enää sopia tähän yhteyteen, anteeksi – sattui jäämään sananlaskumoodi päälle).

Jos sen sijaan ihmisille annetaan mahdollisuus kirmata toisiin terveyskeskuksiin, kaikki tuntuu siellä paljon paremmalta – on pakko tuntua jo logiikan mukaan, koska omaa on tullut haukutuksi. Jonoja on tuskin lainkaan, henkilökunta on ystävällistä, juopot ovat selvin päin, tohtorit osaavat asiansa, kuuntelevat potilasta ja lääkitsevät oikein. Koska tämä ilmiö esiintyy kaikkialla, voidaan terveyskeskusten potilaskunnat vaikka vaihtaa päittäin keskenään, niin kaikki tulevat tyytyväisiksi.

Toinen mahdollisuus – joka on jopa todennäköinen – on se, että terveyskeskuksia aletaan panna paremmuusjärjestykseen samaan tapaan kuin esimerkiksi lukioita. Kouluja arvioidaan sen mukaan, minkälaisia arvosanoja oppilaat saavat ylioppilaskirjoituksissa. Terveyskeskuksissa mittarina voitaneen käyttää esimerkiksi parantuneiden ja kuolleiden potilaiden suhdelukua. Jos se on suurempi kuin yksi, terveyskeskus on aika hyvä ja sinne kannattaa pyrkiä – päinvastaisessa tapauksessa sitä on syytä välttää. Jotta ei kävisi niin, että parhaisiin keskuksiin tulee jonoja ja huonoimmat jäävät tyhjilleen, voidaan porrastaa maksuja sillä lailla, että kehoa hoitoa saa halvemmalla kuin hyvää. Siis ihan kuin nykyisinkin.

